

Artikelsgewijze toelichting modelstatuten BV-DGA

In deze bijlage wordt een toelichting gegeven op de modelstatuten voor de BV-DGA 2023. Gekozen is voor modelstatuten waarin de wettelijke vereisten staan en een aantal belangrijke onderwerpen waar de NVTZ de nadruk op wil leggen.

De NVTZ heeft zich laten adviseren door Dirkzwager. Op basis van de uitgangspunten van de NVTZ heeft Dirkzwager het model opgesteld en een juridische en notariële toets uitgevoerd.

Het model biedt een handreiking en kan dienen als voorbeeld. Het kan echter zo zijn dat zorginstellingen te maken hebben met specifieke regelgeving of bepaalde omstandigheden die aanleiding kunnen geven voor andere statutaire bepalingen. Wij raden onze leden aan het model als kader te gebruiken en zelf afwegingen te maken passend bij de specifieke context waarin de instelling opereert. Het is goed eventuele door u opgestelde conceptstatuten éérst te laten toetsen door uw notaris of juridisch adviseur en -bij gebruikmaking van de Vpb-zorgvrijstelling - door uw fiscaal adviseur, alvorens deze ter besluitvorming aan de raad van bestuur, de algemene vergadering en/of raad van commissarissen voor te leggen.

NVTZ noch Dirkzwager zijn aansprakelijk voor het hanteren van de modellen.

Doelgroep

Deze modelstatuten zijn bestemd voor zorgaanbieders met de rechtsvorm van een Besloten Vennootschap (hierna B.V.) waarbij de bestuurder(s) alle of een meerderheid van de aandelen houdt of houden: de zogenaamde directeur-groot aandeelhouder (DGA). Dat kan bijvoorbeeld een zorgondernemer, professional of particuliere investeerder zijn die vaak zelf met risicodragend kapitaal, kennis en ervaring betrokken is bij de zorgonderneming. Vanwege die ondernemerspositie en bijzondere betrokkenheid van de bestuurder(s) wordt aan de aandeelhoudersvergadering en de raad van commissarissen in deze statuten een aantal specifieke bevoegdheden en verantwoordelijkheden toegekend.

De modelstatuten zijn specifiek opgesteld voor de BV-DGA, maar kunnen op eigen initiatief worden aangepast voor andere BV-structuren dan de DGA-structuur. Voor andere BV-structuren die in de praktijk worden gebruikt, zoals samenwerkingsverbanden, joint ventures of dochtervennootschappen, geldt dat maatwerk aangewezen is en dat het raadzaam is om per onderdeel van de modelstatuten na te gaan of en in hoeverre de concrete uitwerking en inhoud van de betreffende statutaire bepalingen goed aansluiten bij de specifieke situatie en passend zijn in de context van de concrete BV-structuur.

Tevens zij opgemerkt dat deze versie van de modelstatuten een verkorte versie betreft. Dat betekent dat onder andere de meer uitgebreide regelingen rondom aandelen en kapitaal hierin niet nader zijn uitgewerkt. Het al dan niet opnemen van deze uitgebreidere bepalingen is afhankelijk van de concrete situatie en context waarin de zorginstelling opereert.

Artikel 1 Begripsbepalingen

Het opnemen van begripsbepalingen voorkomt dat in de lopende tekst uitgebreide tekstuele omschrijvingen opgenomen moeten worden, bevordert de leesbaarheid en consistentie en

verduidelijkt wat met de begrippen wordt bedoeld. Het opnemen van begripsbepalingen is wettelijk niet verplicht.

Aandeelhouder: dit kan zowel een natuurlijk persoon als een rechtspersoon zijn.

Algemene vergadering: anders dan een stichting, kent een B.V. een algemene vergadering van aandeelhouders, die in deze statuten algemene vergadering wordt genoemd. Dit begrip heeft twee betekenissen, waarbij afhankelijk van de context bedoeld wordt op alle aandeelhouders tezamen als orgaan van de vennootschap of op de bijeenkomsten (vergaderingen) van dit orgaan.

Beperkt recht: op aandelen kan een beperkt recht worden gevestigd, zoals een pandrecht of een recht op vruchtgebruik. Het is mogelijk om het vestigen van een pandrecht op de aandelen uit te sluiten, bijvoorbeeld vanwege een vereiste vanuit financiers (artikel 2:198 lid 1 BW). Het is niet mogelijk de bevoegdheid tot het vestigen van het recht van vruchtgebruik op een aandeel te beperken of uit te sluiten (artikel 2:197 lid 1 BW).

Raad van bestuur: er kan ook voor worden gekozen in de statuten te spreken van 'bestuur' in plaats van 'raad van bestuur', of (statutaire) directie. De raad van bestuur kan uit één persoon bestaan, maar ook meerhoofdig zijn en kwalificeert in deze statuten als dagelijkse of algemene leiding in de zin van de Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza).

Raad van commissarissen: De raad van commissarissen in deze modelstatuten kwalificeert als interne toezichthouder in de zin van Boek 2 BW en de Wtza en is ingericht conform de governancevereisten zoals neergelegd in Boek 2 BW, de Wtza en het Uitvoeringsbesluit Wet toetreding zorgaanbieders.

Zorgorganisatie: de B.V. is de zorgaanbieder volgens de Wtza en houdt een organisatorisch verband in stand. In artikel 7 lid 2 van het Uitvoeringsbesluit Wtza wordt het instellingsbegrip uitgebreid naar de verbonden dochter- en groepsmaatschappijen (artikel 2:24a en 2:24b BW). De uitbreiding van dit instellingsbegrip zorgt er onder meer voor dat de in artikel 7 lid 1 Uitvoeringsbesluit Wtza geïntroduceerde en aangescherpte onafhankelijkheidseisen niet alleen gelden voor de vennootschap als zodanig maar ook de daarmee verbonden dochter- en groepsmaatschappijen.

Artikel 2 Naam en zetel

De naam van de vennootschap en het opnemen van de statutaire zetel van de vennootschap in de statuten is verplicht. De naam begint of eindigt met de woorden Besloten Vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, hetzij voluit geschreven, hetzij afgekort tot "B.V.". Bij een besloten vennootschap dient de statutaire zetel in Nederland te zijn gelegen (artikel 2:177 BW).

Artikel 3 Doel en middelen

3.1. De statuten moeten de doelstelling van de vennootschap bevatten (artikel 2:177 lid 1 BW). Daarbij is gebruikelijk dat een onderscheid wordt gemaakt tussen het doel van de

vennootschap (3.1) en de wijze waarop de vennootschap dit doel tracht te bereiken (3.2): de middelen.

3.2. In deze bepaling zijn verschillende (standaard) middelen opgenomen, voortvloeiend uit onder meer de Governancecode Zorg 2022. Hieraan kan de zorginstelling zelf middelen toevoegen of schrappen en zo de concrete middelen afstemmen op de eigen, specifieke situatie.

De standaard opgenomen middelen adresseren onder andere het maatschappelijke karakter van zorginstellingen, het belang van goede zorg, de cruciale positie van belanghebbenden en de samenwerking met andere organisaties.

3.3. Voor zorginstellingen geldt in beginsel een winstuitkeringsverbod op basis van artikel 5 van de Wet toelating zorginstellingen, maar voor enkele categorieën van zorg is een uitzondering gemaakt. De bepaling in artikel 3.3 van de modelstatuten is algemeen geformuleerd. Indien toepassing van de Vpb-vrijstelling wenselijk is, is fiscaal advies geïndiceerd.

Artikel 4 Kapitaal

Het kapitaal is bij een besloten vennootschap verdeeld in aandelen (artikel 2:175 lid 1 BW). De nominale waarde is de waarde die bij uitgifte aan een aandeel is toegekend. Deze waarde moet in de statuten worden opgenomen (artikel 2:178 lid 1 BW). In het model is een waarde van EUR 100,- opgenomen, er kan ook worden gekozen voor een hogere of lagere waarde. Ook kan een andere valuta gehanteerd worden.

Het uitgeven van aandelen van verschillende soort is eveneens mogelijk. Wordt van deze mogelijkheid gebruik gemaakt, dan dient dit in de statuten te worden opgenomen (artikel 2:178 lid 1 BW).

Artikel 5 Aandelen

5.1. Aandelen in een besloten vennootschap luiden uitsluitend op naam (artikel 2:175 BW).

5.2. De bevoegdheid van de raad van bestuur te besluiten over de verkrijging van eigen aandelen is wettelijk verankerd (artikel 2:207 lid 1 BW).

5.3. Zie artikel 2:196 lid 1 BW.

5.4. Het bijhouden van een aandeelhoudersregister door de raad van bestuur van de vennootschap is verplicht (artikel 2:194 lid 1 BW).

Artikel 6 Raad van bestuur. Samenstelling, benoeming, schorsing en ontslag

Deze modelstatuten volgen de wettelijke regeling en de systematiek van de Governancecode Zorg 2022 en beginnen daarom met de raad van bestuur.

6.1. Deze bepaling laat toe dat het aantal bestuurders van de vennootschap wijzigt, zonder dat een statutenwijziging noodzakelijk is. De raad van commissarissen wordt een goedkeurende rol toegekend bij het bepalen van het aantal leden. De

vaststellingsbevoegdheid wordt hier vanwege de ondernemerspositie en bijzondere betrokkenheid van de DGA statutair toegekend aan de algemene vergadering.

Het bestuur van de vennootschap kan bestaan uit natuurlijke of rechtspersonen. Door op te nemen dat een niet voltallige raad van bestuur zijn bevoegdheden behoudt, wordt voorkomen dat de vennootschap stuurloos wordt als er een vacature in het bestuur ontstaat.

6.2. Deze onafhankelijkheidseisen zijn gebaseerd op de Wtza (artikel 3 lid 1 sub b) en de Governancecode Zorg 2022. Door deze voorzieningen wordt de onafhankelijkheid van de bestuurders gewaarborgd en kan mogelijke ongewenste belangenverstrengeling door nevenfuncties worden voorkomen (waarover ook artikel 6.8 en 8.3).

6.3.-6.5. Op grond van de wet (artikel 2:242 lid 1 en 2:245 lid 1 BW) is de algemene vergadering van aandeelhouders bevoegd tot benoeming, schorsing, ontslag en beloning van de bestuurders van de B.V., hetgeen ook wel als formele werkgeversrol wordt aangeduid. De betrokkenheid van de raad van commissarissen komt hier tot uitdrukking in het overleg over de profielschets, het advies over de benoeming van individuele bestuurders en de goedkeuring van de beloning, contractduur, rechtspositie en de regeling van de overige arbeidsvoorwaarden.

De wet vereist niet dat de voorzitter in de statuten wordt verankerd, het kan echter wel wenselijk zijn dat zijn positie een statutaire grondslag kent. De raad van commissarissen wordt een adviserende rol toegekend bij de benoeming van de voorzitter.

Het opstellen van een profielschets vloeit voort uit bepaling 6.5.3 van de Governancecode Zorg 2022.

6.4. Gebaseerd op bepaling 6.5.3 Governancecode Zorg 2022.

6.6. Naast de wettelijke schorsings- en ontslagbevoegdheid van de algemene vergadering heeft de raad van commissarissen eveneens op grond van de statuten de bevoegdheid tot schorsing en ontslag (na horen van de algemene vergadering). Op grond van artikel 2:257 lid 2 BW kan een schorsing door de raad van commissarissen te allen tijde door de algemene vergadering worden opgeheven.

De raad van commissarissen is slechts bevoegd tot schorsing en ontslag van de bestuurder in geval van zwaarwichtige redenen. Dat betekent dat de raad van commissarissen niet zonder meer van die bevoegdheid gebruik mag maken, maar slechts in die gevallen waarin het belang van de zorgorganisatie zich verzet tegen het voortduren van het bestuurderschap van de betreffende bestuurder. Een enkel verschil van inzicht of visie kan er dus niet toe leiden dat de raad van commissarissen de bestuurder schorst of ontslaat.

6.7 In dit overzichtsartikel zijn de overige beëindigingsgronden voor het lidmaatschap van de raad van bestuur opgenomen.

6.8. Door deze voorzieningen wordt de onafhankelijkheid van de bestuurders gewaarborgd en kan mogelijke ongewenste belangenverstrengeling door nevenfuncties worden voorkomen, zie ook bepaling 6.5.5 Governancecode Zorg evenals artikel 7:653a lid 1 BW. Het uitgangspunt van artikel 7:653a lid 1 BW, ingevoerd met de Wet implementatie EU-richtlijn Transparante en Voorspelbare Arbeidsvoorwaarden, is dat de raad van commissarissen in beginsel toestemming verleent aan een betaalde of onbetaalde nevenfunctie van een lid van de raad van bestuur, tenzij objectieve redenen zich hiertegen verzetten.

Artikel 7 Bestuurstaak en beperkingen van de bestuursbevoegdheid

7.1 Het bestuur is belast met het besturen van de vennootschap. Een nadere uitwerking van de bestuurstaken kan plaatsvinden in het bestuursreglement. Een dergelijke taakverdeling doet geen afbreuk aan de collectieve verantwoordelijkheid van het bestuur.

7.2. Dit artikel weerspiegelt de goede governance van de zorgorganisatie. Op grond van artikel 2:239 lid 5 BW en 5.3 van de Governancecode Zorg 2022 en in lijn met artikel 8 van het Uitvoeringsbesluit Wtza staat het belang van de vennootschap en de daaraan verbonden zorgorganisatie centraal, waaronder mede aandacht voor de maatschappelijke belangen, het belang van kwalitatief goede zorg en het belang van betrokken belanghebbenden. Daarbij kan onder meer gedacht worden aan de cliënten/patiënten, werknemers en andere bij de organisatie betrokken zorgprofessionals. Met het publieke belang wordt volgens het Uitvoeringsbesluit Wtza en het toezichtkader Goed Bestuur van de IGJ en de NZa bedoeld op de belangen van kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van de door de instelling geleverde zorg. De raad van bestuur dient deze verschillende belangen af te wegen. De interne toezichthouder (raad van commissarissen) heeft volgens het Uitvoeringsbesluit Wtza tot taak te bezien of de dagelijkse of algemene leiding, vanuit het gezamenlijke belang van de vennootschap en de daarmee verbonden zorgorganisatie, tot een aanvaardbare belangenafweging komt.

7.3. Dit artikel behelst de informatieverplichting van de raad van bestuur jegens de raad van commissarissen. Het Uitvoeringsbesluit Wtza (artikel 9) bevat regels ter versterking van de informatiepositie van de raad van commissarissen.

Gelet op de positie van de algemene vergadering binnen de besloten vennootschap, is in dit artikel eveneens de informatiepositie van de algemene vergadering verankerd, zie ook het bepaalde in artikel 2:217 lid 2 BW. De informatieverplichting jegens de algemene vergadering is daarnaast mede gebaseerd op bepaling A.2.2. van de Governancecode Zorg 2022.

7.4. Op grond van de Governancecode Zorg 2022 (principe 3) staat de zorgorganisatie in verbinding met haar belanghebbenden. Dit artikel weerspiegelt deze verbinding.

7.5. Dit artikel is opgenomen indachtig bepaling 5.4.1 Governancecode Zorg 2022.

7.6. Deze bestuursbesluiten betreffen belangrijke besluiten en zijn vanuit het oogpunt van een goede governance en het invulling geven aan de toezichthoudende rol van de raad van commissarissen opgenomen in statuten, conform de Governancecode 2022 (bepaling 5.2.2).

In dit artikel is tevens opgenomen dat de raad van bestuur de raad van commissarissen tijdig bij de besluitvorming moet betrekken. De raad van commissarissen kan daarin de raad van bestuur van advies dienen en optreden als sparringpartner.

Het tijdig betrekken van de raad van commissarissen in de besluitvorming kan onnodige vertraging in de besluitvorming voorkomen en de kwaliteit en het draagvlak van de besluitvorming bevorderen.

7.7. Het ontbreken van de (interne) goedkeuring van de raad van commissarissen tast de (externe) vertegenwoordigingsbevoegdheid van de raad van bestuur niet aan. Wel kan de raad van commissarissen de raad van bestuur hierop aanspreken wegens onbehoorlijk bestuur en handelen in strijd met de statuten van de vennootschap. Dit kan mogelijk leiden tot (interne dan wel externe) aansprakelijkheid van de raad van bestuur.

Artikel 8 Besluitvorming bestuur, belangenverstremming en belet of ontstentenis

8.3./8.4. In deze artikelen is allereerst neergelegd de wettelijke tegenstrijdig belang regeling (artikel 2:239 lid 6 BW), die is aangevuld met de bepaling uit de Governancecode Zorg 2022 (2.6.1) die onder meer bepaalt dat bij een tegenstrijdig belang ook geen betrokkenheid mag zijn bij de voorbereiding van de besluitvorming, daar waar de wettelijke regeling zich beperkt tot het onthouden van betrokkenheid bij de beraadslaging en de besluitvorming. Voorts is in deze artikelen de regeling van belangenverstremming opgenomen, zoals neergelegd in bepaling 2.6 van de Governancecode Zorg 2022.

Het verdient aanbeveling de maatregelen omtrent belangenverstremming nader uit te werken in het bestuursreglement en het reglement van de raad van commissarissen.

8.5 en 8.6 Op grond van artikel 2:244 lid 4 BW dienen de statuten voorschriften te bevatten omtrent de wijze waarop in de uitoefening van de taken en bevoegdheden voorlopig wordt voorzien in geval van ontstentenis of belet van alle bestuurders. Daarnaast zijn eveneens opgenomen de voorschriften in geval van ontstentenis of belet van een bestuurder.

Artikel 9 Vertegenwoordiging

9.1. Het bestuur vertegenwoordigt de vennootschap en deze bevoegdheid komt op grond van het bepaalde in artikel 2:240 lid 2 BW mede aan iedere bestuurder toe, tenzij de statuten anders bepalen.

9.2. Het is mogelijk te bepalen dat ook andere personen dan bestuurders de bevoegdheid tot vertegenwoordiging van de vennootschap hebben, op grond van het bepaalde in artikel 2:240 lid 4 BW.

Artikel 10 Raad van commissarissen. Samenstelling en benoeming

10.1 Volgens de Governancecode Zorg 2022 dient in de statuten de minimale omvang van de raad van commissarissen te worden opgenomen. Op grond van artikel 6 lid 1 van het Uitvoeringsbesluit Wtza dient - indien voldaan moet worden aan de

bestuursstructuurvereisten, waarvan in deze modelstatuten uit wordt gegaan - de raad van commissarissen uit ten minste drie leden te bestaan.

Optioneel is ingevuld dat een raad van commissarissen uit hoogstens zeven natuurlijke personen bestaat. Het is niet verplicht in de statuten de maximumomvang van de raad van commissarissen op te nemen.

De vaststellingsbevoegdheid wordt hier vanwege de ondernemerspositie en bijzondere betrokkenheid van de DGA statutair toegekend aan de algemene vergadering.

10.2 De raad van commissarissen kan slechts bestaan uit natuurlijke personen. Door op te nemen dat een niet voltallige raad van commissarissen zijn bevoegdheden behoudt, wordt voorkomen dat de raad van commissarissen in geval van vacatures zijn toezichthoudende taak binnen de vennootschap niet kan vervullen.

10.3 De leden van de raad van commissarissen dienen voldoende toegerust te zijn voor hun functie. Conform de Governancecode Zorg 2022 (bepaling 6.2.3) wordt ook de raad van commissarissen als geheel zorgvuldig samengesteld, met inachtneming van (in ieder geval) de in dit artikel opgenomen vereisten. Het Uitvoeringsbesluit Wtza schrijft in artikel 8 lid 2 expliciet voor dat hiervoor een profielschets wordt opgesteld en stelt nadere eisen aan de inhoud van deze profielschets. De raad van bestuur wordt conform bepaling 6.2.3 Governancecode Zorg in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de profielschets.

10.4 Ingevolge artikel 6 lid 2 van het Uitvoeringsbesluit Wtza kunnen interne toezichthouders worden benoemd voor een benoemingsperiode van maximaal vier jaar, met de mogelijkheid om eenmaal te worden herbenoemd voor een periode van eveneens ten hoogste vier jaar. De al dan niet aaneengesloten totale periode waarin een persoon lid mag zijn van de raad van toezicht bedraagt aldus ten hoogste acht jaar. Er kan worden gekozen voor een kortere benoemingstermijn. Het overschrijden van de maximale zittingstermijn kan gevolgen hebben voor de rechtsgeldigheid van genomen besluiten.

Werving vindt openbaar plaats, zie ook bepaling 6.2.3 Governancecode Zorg 2022.

10.5 en 10.6 Afhankelijk van de omvang van de raad van commissarissen, wordt één respectievelijk worden twee leden benoemd door de raad van commissarissen. De overige leden worden vanwege de ondernemerspositie en bijzondere betrokkenheid van de DGA benoemd door de algemene vergadering. De cliëntenraad heeft het recht om een bindende voordracht te doen voor de benoeming van één lid van de raad van commissarissen, gelet op het bepaalde in artikel 10 Wmcz 2018. Zie daarbij voorts bepaling 6.3 Governancecode Zorg 2022. De overige leden worden op bindende voordracht van de raad van commissarissen benoemd.

10.7 Indien de zorgorganisatie een cliëntenraad heeft, schrijft artikel 10 Wmcz 2018 voor dat in de statuten wordt vastgelegd dat de cliëntenraad in de gelegenheid wordt gesteld om voor ten minste een lid van de raad van commissarissen een bindende voordracht te doen. Deze wettelijke verplichting wordt inhoudelijk en procedureel nader uitgewerkt in de artikelen 10.5 en 10.6 van de modelstatuten door onder meer te verwijzen naar de vastgestelde profielschets en de algemene statutaire (kwaliteits)eisen waar een dergelijke voordracht aan moet voldoen.

Indien een cliëntenraad in concrete gevallen geen gebruik maakt van deze mogelijkheid om binnen een redelijke termijn een bindende voordracht te doen, kan de algemene vergadering voorzien in de ontstane vacature.

In de praktijk komt het voor dat cliëntenraden geen gebruik maken van hun voordrachtsrecht en op andere manieren betrokken worden bij de samenstelling van de raad van commissarissen. De bepalingen uit de modelstatuten staan dergelijke praktijken niet in de weg staan wanneer alle partijen hierachter staan. De cliëntenraad hoeft immers geen gebruik te maken van het voordrachtsrecht en het staat de betrokken gremia dan vrij om op andere wijze invulling te geven aan de betrokkenheid van de cliëntenraad bij de raad van commissarissen. Het is ook mogelijk dat de cliëntenraad én een bindende voordracht doet voor een lid van de raad van commissarissen én een adviesrecht krijgt bij de andere benoemingen van leden van de raad van commissarissen.

In overleg met de raad van bestuur, de raad van commissarissen en de aandeelhoudersvergadering kan de cliëntenraad bijvoorbeeld afzien van zijn bevoegdheid om een bindende voordracht te doen voor de benoeming van een lid van de raad van commissarissen en in plaats daarvan advies uitbrengen over iedere voorgenomen benoeming van een nieuw lid van de raad van commissarissen. De cliëntenraad, de raad van bestuur, de raad van commissarissen en de Algemene Vergadering evalueren op gezette tijden de onderlinge samenwerking en de gemaakte afspraken over de betrokkenheid van de cliëntenraad bij de samenstelling van de raad van commissarissen. Afspraken worden schriftelijk vastgelegd.

10.8. Dit artikel regelt de praktische werkwijze van de voordracht van de raad van commissarissen zoals neergelegd in artikel 10.5.

10.9 In aansluiting op bepaling 6.2.3 van de Governancecode Zorg 2022 wordt (in ieder geval) de raad van bestuur een adviesrecht ten aanzien van een voorgenomen benoeming van een commissaris toegekend. Betreft het de persoon die op bindende voordracht van de cliëntenraad zou worden benoemd, dan wordt de raad van commissarissen een adviesrecht toegekend.

10.10 Dit artikel weerspiegelt de onafhankelijkheid en professionaliteit van de raad van commissarissen en zijn leden overeenkomstig de Wtza en de Governancecode Zorg 2022. De nadere uitwerking met uitgebreide onafhankelijkheidsvereisten worden voorgeschreven door het Uitvoeringsbesluit Wtza.

Sub f ziet op de ontoelaatbare situatie dat een toezichthouder aandelen houdt in de vennootschap, zie artikel 7 lid 1 sub b onderdeel 6 Uitvoeringsbesluit Wtza.

Sub g ziet op de ontoelaatbare situatie dat een toezichthouder lid is van de dagelijkse of algemene leiding van de rechtspersoon die aandeelhouder is in de vennootschap, zie artikel 7 lid 1 sub b onderdeel 7 Uitvoeringsbesluit Wtza. Deze bepaling geldt op grond van artikel 7 lid 3 Uitvoeringsbesluit Wtza ook voor een persoon die in een andere rol dan die van formele bestuurder voorziet in de dagelijkse of algemene leiding of een persoon die feitelijk het beleid

(mede) heeft bepaald als ware hij lid van de dagelijkse of algemene leiding van de stichting of de daarmee verbonden zorgorganisatie.

Sub j is gebaseerd op de tekst van artikel 7 lid 1 sub b onderdeel 5 Uitvoeringsbesluit Wtza waarin een onverenigbaarheid van specifieke kruislingse dubbelfuncties is opgenomen. Deze wettelijke onafhankelijkheidseis ziet op de situatie waarin de bestuurder van instelling A zelf toezichthouder is bij instelling B. Dan kan de bestuurder van instelling B geen toezichthouder worden bij instelling A. Deze bepaling geldt op grond van artikel 7 lid 3 Uitvoeringsbesluit Wtza ook voor een persoon die in een andere rol dan die van formele bestuurder voorziet in de dagelijkse of algemene leiding of een persoon die feitelijk het beleid (mede) heeft bepaald als ware hij lid van de dagelijkse of algemene leiding van de stichting of de daarmee verbonden zorgorganisatie.

Sub m is gebaseerd op artikel 7 lid 1 sub b onderdeel 9 Uitvoeringsbesluit Wtza en ziet op de ontoelaatbare situatie dat de toezichthouder van de vennootschap tevens toezichthouder is bij de aandeelhouder (tenzij sprake is van verbondenheid in een groep).

Artikel 11 Raad van commissarissen. Beëindiging en schorsing lidmaatschap

11.1/11.2 De raad van commissarissen is bevoegd tot ontslag en schorsing van de door hem benoemde commissaris. Aan de algemene vergadering is, gelet op de bijzondere rol en positie van de DGA, in bepaalde in dit artikel genoemde gevallen de ontslag- en schorsingsbevoegdheid toegekend voor de overige commissarissen, na advies van de raad van commissarissen.

Het onvoldoende functioneren van een commissaris kan niet alleen uit specifieke omstandigheden of een (incidentele en/of structurele) handelwijze van de betrokken toezichthouder blijken, maar bijvoorbeeld ook worden vastgesteld bij de evaluatie van de raad van commissarissen en haar individuele leden. Conform bepaling 7.3.1 van de Governancecode Zorg 2022 evalueert de raad van commissarissen zijn functioneren minstens jaarlijks en ten minste eenmaal per drie jaar wordt deze evaluatie door een onafhankelijke externe deskundige begeleid.

11.3 Dit artikel regelt het periodiek aftreden en de maximale benoemingstermijn van toezichthouders. Het is aan te bevelen een rooster van aftreden te maken waarbij niet elke toezichthouder op hetzelfde moment aftreedt, om de continuïteit van het toezicht te waarborgen.

11.4 In dit overzichtsartikel zijn de overige beëindigingsgronden voor het lidmaatschap van de raad van commissarissen opgenomen.

11.5 en 11.6 Op grond van artikel 2:252 lid 4 BW dienen de statuten voorschriften te bevatten omtrent de wijze waarop in de uitoefening van de taken en bevoegdheden voorlopig wordt voorzien in geval van ontstentenis of belet van alle commissarissen. Daarnaast zijn eveneens opgenomen de voorschriften in geval van ontstentenis of belet van een commissaris.

Artikel 12 Raad van commissarissen. Taken en bevoegdheden

12.1 De raad van commissarissen vervult de toezichthoudende taak, zie ook bepaling 6.1 van de Governancecode Zorg 2022.

12.2 Zie ook de toelichting bij artikel 6.3 van de modelstatuten. De algemene vergadering heeft de formele werkgeversrol (benoeming, schorsing, ontslag, beloning bestuurders). De materiële werkgeversrol van de raad van commissarissen komt onder meer tot uiting bij de profielschets, het advies over de benoeming, het beoordelen van het functioneren van de bestuurders en de evaluatie.

12.3 In lijn met de corresponderende bepaling van artikel 7.2 voor de raad van bestuur, wordt hier ook het richtsnoer voor het handelen van de raad van commissarissen nader uitgewerkt. Zie de toelichting bij artikel 7.2. De raad van commissarissen toetst of de raad van bestuur alle betrokken belangen op een zorgvuldige en evenwichtige wijze heeft afgewogen.

12.4 Op grond van het Uitvoeringsbesluit Wtza (artikel 3) dienen de bevoegdheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht te worden vastgelegd en te onderscheiden. Elk orgaan heeft zijn eigen taak en verantwoordelijkheid.

12.5 De leden van de raad van commissarissen vervullen hun taak onafhankelijk. Desgewenst is het mogelijk om deskundigen in te schakelen.

12.6 De benoeming van de accountant wordt hier vanwege de ondernemerspositie en bijzondere betrokkenheid van de DGA statutair toegekend aan de algemene vergadering, op voordracht van de raad van commissarissen. De raad van bestuur heeft een adviesbevoegdheid.

12.7 Dit artikel expliciteert dat de raad van commissarissen specifieke bevoegdheden heeft ten behoeve van de uitoefening van zijn toezichthoudende taken.

12.8 Dit artikel weerspiegelt de opvatting dat de raad van commissarissen zijn functie niet goed kan uitoefenen indien de raad van bestuur geen informatie verschaft. Zie artikel 2:217 lid 2 BW voor de informatiepositie van de algemene vergadering. Verwezen wordt naar de toelichting bij artikel 7.3 van deze modelstatuten.

12.9 De raad van commissarissen is als collectief verantwoordelijk voor de uitoefening van de toezichthoudende en overige taken. Het is echter wel mogelijk hierbij een taakverdeling te maken. Indien de raad van commissarissen voor deze mogelijkheid opteert, verdient het aanbeveling de taakverdeling nader uit te werken in het reglement van de raad van commissarissen. Daarbij dienen de toezichthouders onderling ervoor te zorgen dat sprake is van voldoende informatie-uitwisseling over de uitoefening van de taken. Zij blijven immers - in de regel - als collectief verantwoordelijk.

12.10 Op grond van het bepaalde in artikel 2:255 BW kan de algemene vergadering aan de commissarissen een passende vergoeding toekennen. Inhoud en omvang van een passende vergoeding, kan nader worden uitgewerkt in het reglement van de raad van commissarissen.

De NVTZ heeft daartoe een advies uitgebracht over de honorering van raden van commissarissen in zorg en welzijn.

Aan toezichhouders worden geen aandelen en/of rechten op aandelen bij wijze van beloning toegekend, op grond van bepaling A4 Governancecode Zorg 2022.

Artikel 13 Raad van commissarissen. Vergadering en besluitvorming

13.1. Het aanwijzen van een voorzitter van de raad van commissarissen is gebruikelijk.

13.2./13.12. Deze artikelen regelen de wijze van (fysiek, digitaal en daarbuiten) vergaderen en besluitvorming van de raad van toezicht.

13.9./13.10. Zie artikel 2:250 lid 5 BW en bepaling 2.6 van de Governancecode Zorg 2022 en voor het overige de toelichting bij artikel 8.3/8.4.

13.11. Als uitgangspunt geldt, dat de raad van commissarissen samen met de raad van bestuur vergadert, met uitzondering van in ieder geval de vergadering die het functioneren van de raad van bestuur en de raad van commissarissen betreft.

13.12 Dit artikel beoogt aan te sluiten op de praktische werkwijze van zorgorganisaties. Opgemerkt wordt dat ondertekening van notulen gelet op bewijskracht aanbeveling verdient.

Artikel 14 Algemene vergadering. Bijeenroeping, plaats van vergadering

14.1 Wettelijk dient ten minste één vergadering per boekjaar te worden gehouden, zie artikel 2:218 BW. De bevoegdheid tot het bijeenroepen van de vergadering komt toe aan de raad van bestuur, de raad van commissarissen en iedere (individuele) aandeelhouder, zie ook artikel 2:219 BW.

14.2 Op grond van het bepaalde in artikel 2:226 lid 1 en 3 BW.

Artikel 15 Algemene vergadering. Stemrecht, besluitvorming

15.2 Het uitgangspunt is besluitvorming met volstreekte meerderheid, maar het is mogelijk in de statuten anders te bepalen.

15.3 Dit artikel is opgesteld indachtig de maatschappelijke positie van de zorgorganisatie, evenals het doel van de zorgorganisatie. Zie ook de toelichting bij artikel 3.2.

Artikel 16 Conflictregeling

Op grond van de Wtza en de Governancecode Zorg 2022 dienen de statuten een conflictregeling te bevatten. De onderhavige regeling gaat uit van het bereiken van een oplossing door middel van goed onderling overleg. Pas als dit niet mogelijk blijkt, kan bijvoorbeeld een onafhankelijke derde worden ingeschakeld.

De NVTZ is in het kader van deze conflictregeling bezig met het onderzoeken van de mogelijkheid om een onafhankelijke arbitragecommissie op te zetten. Dit zal waarschijnlijk tot het opnemen van een statutaire arbitrageclausule leiden.

Artikel 17 Boekjaar, jaarrekening

17.1/17.5 Deze artikelen vloeien onder meer voort uit het Burgerlijk Wetboek, de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) en de Regeling Jaarverantwoording Wmg. Er worden nadere eisen gesteld aan de (administratie van de) vermogenstoestand van de vennootschap. Tevens wordt vereist dat de raad van commissarissen verslag doet van zijn werkzaamheden en dit verslag toevoegt aan het bestuursverslag.

17.3 Op grond van bepaling 5.2.2 van de Governancecode Zorg 2022 behoeft de begroting goedkeuring van de raad van commissarissen. Eveneens is dit statutair onderworpen aan goedkeuring van de algemene vergadering, gelet op de bijzondere positie van de DGA.

17.6 De jaarrekening wordt in beginsel ondertekend door alle bestuurders en alle toezichthouders, op grond van artikel 2:210 lid 2 BW.

17.7 Op grond van de mogelijkheid in artikel 2:210 lid 5 BW, geldt ondertekening van de jaarrekening niet als vaststelling.

Artikel 18 Jaarlijkse Algemene Vergadering, vaststelling jaarrekening

18.1 Op grond van artikel 2:210 lid 1 BW wordt een jaarlijkse algemene vergadering gehouden.

18.2 Op grond van het bepaalde in artikel 2:210 lid 3 BW strekt vaststelling van de jaarrekening niet tot kwijting aan de bestuurders en de toezichthouders.

Artikel 19 Winst en verlies

19.1 Op grond van artikel 2:216 lid 1 BW staat de winst ter beschikking van de algemene vergadering. Die houdt daarbij rekening met de maatschappelijke doelstelling van de vennootschap. Is sprake van een verbod op winstuitkering, zoals bijvoorbeeld neergelegd in de Wet toelating zorginstellingen, dan verdient het aanbeveling dit integraal op te nemen in de statuten.

19.2/19.8 Zie het bepaalde in artikel 2:216 BW.

19.9 Conform artikel 2:215 BW.

Artikel 20 Statutenwijziging, fusie, splitsing

Op grond van het bepaalde in artikel 2:231 lid 1 (jo. 2:18 lid 2 sub a BW; 2:317 lid 1 BW; 2:334m lid 1 BW) is de algemene vergadering bevoegd te besluiten tot statutenwijziging, rechtsvormwijziging (omzetting), fusie en splitsing. Voor een dergelijk besluit is goedkeuring nodig van de raad van commissarissen.

Artikel 21 Ontbinding en vereffening

Het bestuur doet conform artikel 2:275 lid 1 sub h BW het voorstel tot ontbinding van de vennootschap. Het uiteindelijke besluit tot ontbinding is conform het bepaalde in artikel 2:19

lid 1 sub a BW toebedeeld aan de algemene vergadering. De raad van commissarissen is een goedkeuringsbevoegdheid toegekend.

Zie voor de vereffening van het vermogen het bepaalde in artikel 2:23 – 2:23c BW.

21.3 Is sprake van toepassing van de Vpb-vrijstelling, dan is fiscaal advies geïndiceerd betreffende deze statutaire bepaling.